

OCEAN2012

Reforma europejskiego rybołówstwa

OCEAN2012
Reforma europejskiego
rybołówstwa

*zdrowe, tętniące
życiem oceany*

Europejskie łowiska w stanie kryzysu

Dziesięciolecia intensywnych połowów w europejskich akwenach doprowadziły do dramatycznego spadku liczebności populacji ryb. Obecnie ocenia się, że 72% wszystkich zbadanych gatunków ryb jest nadmiernie eksploatowanych, a prawie 20 procent odławia się powyżej biologicznie bezpiecznego poziomu, co zagraża ich przetrwaniu.

Wspólna Polityka Rybacka (Common Fisheries Policy - CFP) Unii Europejskiej (UE) nie zapobiegła nadmiernym połowom. Po ponad 25 latach jej działania, za sprawą krótkoterminowych interesów ekonomicznych i politycznych, europejskie łowiska znalazły się w głębokim kryzysie.

Nadmierne połowy doprowadziły do spadku wydajności łowisk, stopniowej utraty miejsc pracy i dochodów przez rybaków. Poławia się coraz mniej coraz mniejszych ryb, a ich odnalezienie wymaga większego wysiłku, co często prowadzi do niechcianych przyłowów i odrzutów, których ofiarą padają często gatunki narażone na wyginięcie.

Trzecia reforma Wspólnej Polityki Rybackiej w 2012 roku daje możliwość przywrócenia równowagi ekonomicznej, społecznej i biologicznej rybołówstwa. Istnieje potrzeba ostatecznego zakończenia nadmiernych połowów i destrukcyjnych praktyk łowienia w celu zapewnienia sprawiedliwej i długoterminowej możliwości korzystania z zasobów dla przyszłych pokoleń. Wymagają tego inne akty prawne UE. Przykładem jest Dyrektywa w/s Ramowej Strategii Morskiej (MSD), która ma na celu osiągnięcie Dobrego Stanu Środowiska w morzach Europy, w tym poprzez zapewnienie aby:

- populacje ryb i skorupiaków były na stabilnych biologicznie poziomach i aby cechowały się wiekiem populacji i wielkością osobników wskazującymi na zdrowe zasoby; oraz
- wszystkie elementy morskiego łańcucha pokarmowego (...) występowały na (...) poziomach zdolnych do zapewnienia zróżnicowania gatunków i zachowania ich pełnej zdolności reprodukcyjnej.

Do osiągnięcia tych celów niezbędna jest głęboka reforma Wspólnej Polityki Rybołówstwa i jej odpowiednie wdrożenie.

Fiasko Wspólnej Polityki Rybołówstwa

Niepowodzenie w walce z nadmiernymi połowami jest wynikiem braku woli politycznej. Europejski Trybunał Obrachunkowy stwierdził w 2007 roku, że Wspólna Polityka Rybołówstwa nie osiągnęła swojego głównego celu: zrównoważonej eksploatacji żywych zasobów morskich. Istnieje szereg obszarów, których wymaganiom nie sprostano.

Nadmierny nakład połowowy

Ocenia się, że niektóre kategorie flot rybackich w UE dwu-, lub trzykrotnie przekraczają wielkość jaka jest potrzebna do odłowu dostępnych kwot połowowych. Niesie to konsekwencje w postaci przetworzenia, nielegalnych połowów i wywierania politycznych nacisków na ministrów rybołówstwa państw członkowskich UE, aby wyznaczane były limity połowowe przekraczające rady naukowe. Wysiłki zmierzające do ograniczenia zdolności połowowych jak do tej pory nie osiągnęły zakładanych wyników.

Zbyt wysokie kwoty połowowe

Mimo ostatnich malejących tendencji, kwoty połowowe ustalone w ostatnich latach były średnio o 46% wyższe niż zalecane przez naukowców. W 2009 roku kwoty połowowe w zatoce Biskajskiej i w Atlantyku wokół Półwyspu Iberyjskiego przekroczyły średnio o 55% zalecenia naukowców, zaś na zachodnim wybrzeżu Szkocji, w Morzu Szcockim i Celtyckim kwota połowowa była wyższa o 49% od zaleceń naukowych. W 2010 roku przyznane kwoty były średnio o 34% wyższe niż zalecenia naukowe.

Konsument płaci podwójnie

UE nadal wypłaca subsydia na modernizację flot rybackich, zamiast skupić się na ograniczeniu nadmiernej mocy połowowej, oraz inwestowaniu w bardziej zrównoważone rybołówstwo. Jak się ocenia, w kilku krajach Unii koszt rybołówstwa dla budżetów narodowych przewyższa całkowitą wartość połowów. W rezultacie płacimy obecnie za ryby dwukrotnie – poprzez subsydia i w sklepie.

...szansa na zmianę

Rybie fakty

Nadmierne połowy:

1. Dorsz z Morza Północnego osiąga wiek rozrodczy około czwartego roku życia. Średni wiek dorsza odławianego w Morzu Północnym to 1,6 roku, a średnia waga poniżej 1 kg. W ocenie naukowców 93% dorszy z Morza Północnego odławia się zanim dojrzeją do reprodukcji.

2. Atlantyczny tuńczyk błękitnoplety, jeden z największych i najszybszych drapieżników morskich, na skutek nadmiernych połowów jest zagrożony całkowitym wyginięciem.

3. 48% produktów rybnych na rynku Unii Europejskiej pochodziło w 2010 r. z importu.

4. W ciągu ostatnich 10 lat całkowite połowy floty UE na północnym Atlantyku i na Morzu Śródziemnym zmniejszyły się o 30%.

5. Szacuje się, że flota UE posiada zdolność połowową przekraczającą dwu- lub trzykrotnie zrównoważony poziom.

6. Niektóre gatunki są szczególnie wrażliwe na nadmierne połowy. Dotyczy to zwłaszcza ryb wolno rosnących i późno dojrzewających - w szczególności większości ryb głębinowych, rekinów i płaszczyk. Prawie jedna trzecia gatunków rekinów poddanych ocenie w wodach europejskich, została sklasyfikowana przez Europejską Unię Ochrony Przyrody (IUCN) jako zagrożona, albo narażona.

Globalny zasięg UE

Unia Europejska (UE) ma ogromny wpływ na globalną gospodarkę rybołówstwa, co oznacza, że ponosi znaczącą odpowiedzialność w tym zakresie. Unijna flota rybacka jest trzecią co do wielkości na świecie i operuje na wszystkich oceanach. Unia jest też największym importerem produktów rybnych. Prawie 50% ryb na rynku europejskim pochodzi z importu.

Unia Europejska mogłaby stać się wzorem dla innych części świata w odniesieniu do wprowadzania zasad zrównoważonego rybołówstwa. Niestety, ze względu na poziom importu i działalność połowową poza wodami UE, skutki przetworzenia są przedmiotem eksportu, często do dalekich społeczności nabrzeżnych, gdzie ryby stanowią kluczowy element żywienia i dochodów.

2012 – Szansa na zmianę

Reforma Wspólnej Polityki Rybołówstwa w 2012 roku stwarza szansę na wypracowanie nowej polityki, która mogłaby powstrzymać nadmierne połowy, położyć kres niszczycielskim praktykom połowowym i umożliwi sprawiedliwe i równomierne korzystanie z obfitych zasobów ryb.

OCEAN2012 dąży do takiej Wspólnej Polityki Rybołówstwa, która:

- promować będzie znaczenie zrównoważonego rozwoju rybołówstwa jako celu nadrzędnego, bez którego niemożliwa do osiągnięcia jest stabilność gospodarcza i społeczna;
- zapewni podejmowanie decyzji na najwłaściwszym poziomie, w przejrzysty sposób, gwarantując skuteczne uczestnictwo interesariuszy w procesie decyzyjnym;
- zapewni zrównoważone moce połowowe w EU oraz na poziomie regionalnym;
- uzależni prawo dostępu do zasobów ryb od kryteriów ekologicznych i społecznych, oraz
- zapewni, że środki publiczne będą wykorzystywane wyłącznie dla dobra publicznego i łagodzić będą społeczne skutki procesu przechodzenia na zrównoważone rybołówstwo.

*sprawiedliwe i
równomierne korzystanie
z obfitych zasobów ryb*

*zdrowe tętniące
życiem oceany,
przyczyniające się do
dobrobytu ludzkości*

OCEAN2012 – Kim jesteśmy

OCEAN2012 to koalicja organizacji pracujących na rzecz takich zmian w europejskiej Wspólnej Polityce Rybołówstwa, które położą kres nadmiernym połowom, niszczycielskim praktykom połowów i umożliwią sprawiedliwe i równomierne korzystanie ze zdrowych zasobów ryb.

Koalicja OCEAN2012 została zainicjowana i jest koordynowana przez Pew Environment Group będącą agendą d/s ochrony przyrody fundacji the Pew Charitable Trusts - organizacji pozarządowej mającej na celu położenie kresu nadmiernym połowom ryb w oceanach świata.

Grupa Sterująca OCEAN2012 składa się z: Coalition for Fair Fisheries Arrangements, Ecologistas en Accion, The Fisheries Secretariat, **nef** (new economics foundation), Pew Environment Group oraz Seas at Risk.

www.ocean2012.eu

FOTOGRAFIE: Strona 1: Corey Arnold, Strona 2: Frank Hecker/Still Pictures, Strona 3: Kampanieffortum, Strona 6: Corey Arnold, Strona 8: Corey Arnold, Erica Oleser/FFPA.

